

Súd: Okresný súd Malacký
Spisová značka: 8P/131/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620201810
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:1620201810.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacký, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, v právnej veci navrhovateľky - manželky Z. Z. P. C., rod. C. nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom Z., K. ul. č. XXXX/X, zastúpenej advokátskou kanceláriou AK ZAHRADNIK & Spol., s.r.o., AK so sídlom Bratislava, Štefanovičova ul. č. 12, proti manželovi P. S. P., MBA, nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom Z., K. ul. č. XXXX/X, t. č. bytom C. - M., Z. O.. XX, zastúpenému advokátskou kanceláriou Lanikova Group, s.r.o., AK so sídlom Bratislava, Grösslingova č. 8, v konaní o návrhu na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletej G. P., nar. XX.XX.XXXX., št. prísl SR, bytom ako rodičia, zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacký, Záhorácka ul. č. 2942/60A, na čas po rozvode, takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo MUDr. Z. P. C., rod. C., nar. XX.XX.XXXX v S. a Ing. S. P., MBA., nar. XX.XX.XXXX v D., uzavreté dňa XX.XX.XXXX . v S., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu S., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX, r o z v á d z a .

Na čas po právoplatnosti rozsudku v časti o rozvode manželstva rodičov súd vo veci úpravy pomerov rodičov k maloletej G. P., nar. XX.XX.XXXX, s c h v a ľ u j e dohodu v tomto znení:

„Maloletá G. P., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po právoplatnosti rozsudku v časti o rozvode manželstva rodičov zveruje do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok sú oprávnení obaja rodičia.

Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej G. výživným vo výške 250 Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku v časti o rozvode manželstva rodičov, ktoré výživné bude zasielať k rukám matky, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred.

Otec má právo stretávať sa s maloletou G. nasledovne :

- počas bežného školského roka každý páry kalendárny týždeň v roku od piatka od 16,00 hod., kedy si otec maloletú prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletá aktuálne navštevuje, resp. bude navštevovať do utorka nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa v roku do 08,00 hod. kedy si matka maloletú prevezme v mieste bydliska otca na adrese C. - M., Z. O.. XX a každý páry kalendárny týždeň v roku v stredu od 16,00 hod., kedy si otec maloletú prevezme v školskom zariadení, ktoré maloletá aktuálne navštevuje, resp. bude navštevovať, do 19,00 hod., kedy otec maloletú odovzdá matke v mieste jej prechodného bydliska v Rakúsku Q.. XX, Z.

- počas Veľkonočných prázdnin v nepárnom kalendárnom roku od Veľkonočného štvrtka od 17,00 hod., kedy si otec maloletú prevezme v mieste trvalého bydliska matky v Z., K. XXXX/X, do Veľkonočného pondelka do 18,00 hod., kedy si maloletú prevezme matka v mieste bydliska otca v C. - M., Z. O. XX

- počas Vianočných sviatkov a zimných prázdnin v párnym kalendárnom roku od 23.12. od 16,00 hod., kedy si otec maloletú prevezme v mieste trvalého bydliska matky v Z., K. XXXX/X, d.o 27.12. do 18,00 hod., kedy si maloletú prevezme matka v mieste bydliska otca v C. - M., Z. O. XX a v nepárnom

kalendárnom roku od 27.12. od 18,00 hod. kedy si otec maloletú prevezme v mieste trvalého bydliska matky v Z. , K. XXXX/X, do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18,00 hod., kedy si maloletú prevezme matka v mieste bydliska otca v C. - M., Z. O. XX

- počas letných prázdnin v každom kalendárnom roku od 01.07. od 09,00 hod . do 15.07. do 19,00 hod. a od 01.08. od 09,00 hod. do 15.08. do 19,00 hod. s tým, že otec si maloletú prevezme vždy v mieste trvalého bydliska matky v Z., K. XXXX/X . a matka si po ukončení stretnutia otca s maloletou maloletú prevezme v mieste bydliska otca v C. - M., Z. O. XX

V prípade neprítomnosti maloletej G. v predškolskom, resp. školskom zariadení v dňoch, kedy je otec oprávnený si maloletú G. vyzdvihnúť v tomto zariadení, bude miestom prevzatia maloletej G. miesto prechodného bydliska matky: Z., Q..XX, Rakúsko.“

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.07.2020 sa navrhovateľka - manželka domáhala rozvodu manželstva s manželom a úpravy pomerov manželov k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode tak, že súd zverí maloletú do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazže prispievať na jej výživu výživným v sume 400 Eur mesačne. V návrhu navrhovateľka uviedla, že v manželstve s manželom žije viac než tri roky, pričom manželstvo uzatvorili z lásky ako celoživotné puto, avšak krátko po jeho uzavretí si manželka na manželovi všimla vlastnosti a správanie, ktoré dovtedy nevidela. Manžel sa k navrhovateľke správa hrubo, ponizuje ju, spochybňuje, uráža, často v prítomnosti maloletej G.. Komunikácia s manželom je podľa navrhovateľky náročná, na otázky reaguje agresívne, prípadne neodpovedá vôbec. Manžel sa správa majetnícky, navrhovateľku kontroluje, citovo vydiera, fyzicky do nej strká, odtláča ju od maloletej. Od pandemickej situácie manželia prestali spolu komunikovať, navrhovateľka manžela požiadala, aby opustil spoločnú domácnosť, čo manžel odmietol, dokonca podal na manželku trestné oznámenie. Navrhovateľka uviedla, že časom sa u manžela zvýšilo požívanie alkoholických nápojov, čo situáciu zhoršilo. Za dôvod rozpadu manželstva navrhovateľka označila aj neprimerané zásahy do manželstva zo strany manželovej matky, pričom veľké spory medzi manželmi vyvolávala aj otázka vlastníctva rodinného domu, v ktorom manželia žijú a ktorý manželka kúpila pred uzavretím manželstva z vlastných finančných prostriedkov. Manželka sa snažila manželskú krízu riešiť s pomocou psychológa, čo však nepomohlo. Konflikty medzi manželmi sa stupňujú, čo neprospeje ani maloletej. Manžel sa odmieta odsťahovať zo spoločnej domácnosti, hoci vlastní byt v Dúbravke. Každodennú starostlivosť o maloletú zabezpečuje od jej narodenia navrhovateľka, manžel sa maloletej venuje, len keď mu to vyhovuje. Jeho príchody domov sú nevyspytateľné, v dôsledku čoho je zložitá zapojiť manžela do starostlivosti o maloletú. Manžel prispieva na domácnosť od júna 2020 sumou 550 Eur mesačne, čo nepokryje ani tretinu výdavkov. V dôsledku tejto skutočnosti bola manželka nútená vrátiť sa na jar 2020 do zamestnania na čiastočný úväzok a maloletú umiestniť do materskej školy. V súčasnosti manželka pracuje v nemocnici v Z. - O. v Rakúsku. Maloletá absolvovala adaptačný pobyt v materskej škole v bezprostrednej blízkosti nemocnice. Maloletá si už na materskú školu zvykla. Manžel spočiatku s prihlásením maloletej na prechodný pobyt v Rakúsku súhlasil, neskôr s umiestnením maloletej v rakúskej materskej škole nesúhlasil, v dôsledku čoho bola navrhovateľka nútená iniciovať súdne konanie o nahradenie súhlasu druhého rodiča pri nezhode rodičov. Navrhovateľka v návrhu uviedla aj rozpis mesačných nákladov, a to nákladov na bývanie v sume 782,15 Eur, na maloletú v sume 615 Eur a osobné výdavky navrhovateľky v sume 609,47 Eur. Navrhovateľkin aktuálny príjem je 1542 Eur + 13. a 14. plat, rodinné prídavky z Rakúska vo výške 86 Eur mesačne a rodičovský príspevok v sume 370 Eur.

K svojmu návrhu doložila sobášny list, rodný list maloletej, výpisy z Listu vlastníctva a potvrdenie o pobyte maloletej v Rakúsku.

2. Manžel, ktorý návrh nepodal, vo vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 04.02.2021 uviedol, že vzťahy v manželstve považuje za prechodne problematické, avšak nie vážne narušené a trvalo rozvrátené. K manželke má pretrvávajúci citový vzťah a má záujem na trvaní manželstva, ktoré plní svoj účel, manželia žijú s maloletou v spoločnej domácnosti a spoločne sa podieľajú na výchove maloletej, ktorá je citovo naviazaná na oboch rodičov. Má eminentný záujem na tom, aby maloletá vyrastala v

ucelenej rodine. Navrhol, aby súd odporučil manželom absolvovať odborné poradenstvo. Uviedol, že manželstvo bolo spočiatku dobré a harmonické, podstatným problémom bolo, že sa manželka bez súhlasu manžela rozhodla umiestniť dieťa v predškolskom zariadení v Rakúsku, čo viedlo k podaniu návrhu na začatie konania o nahradenie súhlasu druhého rodiča, ktoré sa vedie na tunajšom súde pod č.k. 9P/62/2020. Manžel predpokladal, že po vyriešení tejto nehody sa vzťahy medzi manželmi upravia. S rozvodom manželstva nesúhlasil, ako ani s úpravou výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a návrh matky žiadal zamietnuť, ev. ak by súd vyhodnotil manželstvo ako hlboko a trvalo rozvrátené, navrhol, aby súd manželstvo rozviedol, zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal povinnosťou platenia výživného.

V priloženom vyjadrení manžel vyvracal manželkine tvrdenia s tým, že tieto sa nezakladajú na pravde, k manželke fyzicky hrubý nikdy nebol, agresívne sa správala práve manželka. V snahe riešiť manželské problémy manželia absolvovali stretnutia so psychológmi. Manželka už v minulosti nepravdivo obvinila manžela z fyzického útoku, kedy uvažoval nad odsťahovaním zo spoločnej domácnosti, manželka však navrhovala dve návštevy maloletej týždenne, čo bolo neakceptovateľné. Trestné oznámenie podal manžel v čase, keď bol v zúfalej situácii, nakoľko manželka v novembri 2019 prihlásila maloletú do predškolského zariadenia v Rakúskej republike, čo manželovi oznámila vo februári 2020 a to napriek manželovmu nesúhlasu, nakoľko mali dohodu, že počas dní, kedy manželka pracovala, sa bude o maloletú celodenne starať manžel. Napriek dohode v mesiaci jún 2020 manželka začala brávať maloletú do Rakúska. Manžel uviedol, že problém s alkoholom nikdy nemal a ani nemá, ani manželova matka do manželstva nezasahuje, rodinu navštevovala zriedka, pričom v domácnosti manželov neprespávala, aby to nevyvolávalo konflikty. Manželia spoločne navštevovali Centrum pomoci pre rodinu v R., absolvovali približne 10 stretnutí, následne manželka o tieto stretnutia stratila záujem, chcela absolvovať stretnutia, ktoré by viedol muž z kresťanskej rodiny. Manžel našiel iného psychológa, po dvoch stretnutiach manželka stratila záujem. Manžel nesúhlasil ani s tvrdeniami manželky, v zmysle ktorých sa o maloletú nestaral či bránil návštevám manželky u jej príbuzných, práve naopak, manželka tak spravila vždy, keď chcela. Manžel uviedol, že maloletú pravidelne prebaľoval, vstával k nej, uspával ju, kúpil a navštevoval s ňou spolu s manželkou pediatra. V minulosti boli časté situácie, kedy manželka bránila manželovi v styku s maloletou, odmietla manželovi uviesť adresu prechodného pobytu v Rakúsku. Koncom kalendárneho roku 2019 manželka chodila do práce dvakrát v mesiaci, v tom čase sa o maloletú staral manžel, či manželkina mama, a to aj neskôr v mesiacoch apríl, máj aj jún 2020. Z dôvodu úrazu maloletej manžel predčasne ukončil služobnú cestu a absolvoval s maloletou ďalšie vyšetrenia. Manželka počas manželstva tvrdo presadzuje svoje názory, rozhoduje sa samostatne, neberie ohľad na manželov názor, jej správanie je nepredvídateľné a manipulatívne. Priemerný mesačný príspevok manžela na domácnosť bol 1081 EUR, nie 500 EUR alebo 600 EUR, ako uvádza manželka, pričom hradil aj ďalšie náklady na vybavenie detskej izby, kočík, na dovolenky, výlety a iné.

3. Na pojednávaní 14.10.2021 manželka zotrvala na návrhu v časti týkajúcej sa rozvodu manželstva, vo veci úpravy pomerov rodičov k maloletej na čas po rozvode pripustila možnosť dohody, avšak so zverením maloletej do starostlivosti otca nesúhlasila.

4. Manžel na pojednávaní dňa 14.10.2021 zotrval na svojom vyjadrení. Domnieval sa, že po vyriešení situácie ohľadne predškolského zariadenia a zastavení konania vedeného pod sp. zn. 9P/62/2020 príde k zmene situácie a manželka nebude trvať na rozvode. Manželia navštevovali psychologické poradenstvo, ich komunikácia ohľadne maloletej sa upravila, manželia naďalej bývajú v spoločnej domácnosti, zabezpečujú starostlivosť o maloletú.

5. Navrhovateľka - manželka vo vyjadrení súdu doručenom dňa 09.05.2022 uviedla, že po absolvovaní psychologického poradenstva sa komunikácia medzi manželmi ohľadom maloletej zlepšila, následne sa pokúsili uzavrieť rodičovskú dohodu. K jej uzavretiu síce napriek manželkinej snahe nedošlo, manželia sa však zhodli na tom, že maloletá sa na čas po rozvode manželstva zveruje do starostlivosti matky, na úprave styku maloletej s otcom, ako aj na zastupovaní maloletej, sporné ale zostalo miesto prevzatia a odovzdania maloletej a úprava vyživovacej povinnosti k maloletej. Manželka ďalej popísala vtedajší stav starostlivosti o maloletú, ktorý maloletej vyhovuje, pričom zdôraznila, že manželovi v styku s maloletou nebráni, naopak navrhuje širší styk s maloletou, na ktorý zatiaľ manžel nepristúpil.

K vyjadreniu priložila psychologické potvrdenie zo dňa 04.02.2022 a emailovú komunikáciu dokumentujúcu pokusy o uzavretie rodičovskej dohody.

6. Na pojednávaní dňa 19.05.2022 manželia súd zhodne požiadali o prerušenie konania s

tým, že sa pokúsia o uzavretie rodičovskej dohody a o obnovenie manželského spolužitia. Uznesením č. k. 8P/131/2020-119 zo dňa 19.05.2022, právoplatným dňa 30.05.2022, tunajší súd konanie prerušil.

7. Dňa 13.01.2023 bolo tunajšiemu súdu doručené písomné podanie navrhovateľky - manželky, v ktorom žiadala, aby súd v konaní vo veci pokračoval a manželstvo rozviedol.

8. Uznesením č. k. 8P/131/2020-128 zo dňa 07.02.2023 súd rozhodol o pokračovaní v konaní.

9. Vo vyjadrení súdu doručenom dňa 17.02.2023 manželka uviedla, že trvá na rozvoze manželstva, nakoľko ani 8 mesačné prerušenie konania nepomohlo zlepšiť vzťah medzi manželmi a obnoviť manželské spolužitie. Od novembra 2022 manželia nežijú v spoločnej domácnosti, manžel sa odsťahoval. Manželka uviedla, že približne 1,5 roka sa manželom darilo dohodnúť si starostlivosť o maloletú, ku koncu roku 2022 sa však dohody uzatvárali čoraz ťažšie. Manželka spočiatku súhlasila, aby manžel býval a realizoval styk s maloletou v rodinnom dome v Z., kde má maloletá svoj domov, v novembri 2022 však manžela požiadala, aby sa odsťahoval, nakoľko sa spolužitie manželov stávalo nezniesiteľným a bolo zdrojom konfliktov, ktorých bola maloletá svedkom. Následne sa styk maloletej s otcom realizoval v domácnosti otca na adrese Z. O.. XX v C.. Manželka uviedla, že sa viackrát pokúsili uzavrieť rodičovskú dohodu, aj prostredníctvom mediátora, čo sa však nepodarilo, pričom aktuálne sa manželia nevedia dohodnúť na starostlivosti o maloletú, ktorá je už takmer dva roky v manželkinej faktickej starostlivosti a je na ňu citovo naviazaná. Manželka v podaní popisuje snahu o uzavretie rodičovskej dohody s tým, že pri poslednom pokuse sa manželia zhodli na všetkom s výnimkou úpravy stretávania sa maloletej s otcom počas letných prázdnin. Záverom navrhla, aby súd manželstvo rozviedol, maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, upravil styk maloletej s otcom navrhnutým spôsobom a zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 250 eur mesačne. Manželka pripojila mailovú komunikáciu manželov ohľadom starostlivosti o maloletú, ako aj listinnú komunikáciu právnych zástupcov manželov ohľadom uzatvorenia rodičovskej dohody, správu od mediátora zo dňa 18.11.2022 .

10. Manžel vo vyjadrení súdu doručenom dňa 21.03.2023 navrhol návrh manželky ako nedôvodný zamietnuť, ev. v prípade, ak by súd ustálil, že dôvody pre rozvod manželstva sú dané, aby zveril maloletú do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Vo vyjadrení manžel potvrdil, že manželstvo je v kríze, avšak podľa jeho presvedčenia manželstvo má byť trvalým zväzkom, na základe čoho manžel nemá záujem na rozvoze manželstva. Zo spoločnej domácnosti sa manžel odsťahoval v novembri 2022. Ďalej manžel rozporuje manželkine tvrdenia o nezhodách vo veci starostlivosti o maloletú a popisuje svoju snahu o dosiahnutie rodičovskej dohody.

11. Navrhovateľka na pojednávaní dňa 23.03.2023 zotrvala na návrhu na rozvod.

12. Manžel na pojednávaní dňa 23.03.2023 uviedol, že s návrhom na rozvod nesúhlasí, avšak bude akceptovať želanie navrhovateľky a rozhodnutie súdu o rozvoze ich manželstva.

13. Obaja manželia zároveň navrhli, aby súd v prípade, že ich manželstvo rozvedie, vo veci úpravy pomerov rodičov k maloletej G. na čas po rozvoze schválil dohodu rodičov, ktorú rodičia na pojednávaní dňa 23.03.2023 aj uzavreli.

14. Zástupca kolízneho opatrovníka pre prípad rozvodu manželov navrhol rodičovskú dohodu schváliť.

15. Súd vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov konania, oboznámil sa so sobášnym listom účastníkov, rodným listom maloletej, vyjadrením manžela zo dňa 04.02.2021 a 21.03.2023, vyjadreniami manželky doručenými súdu dňa 09.05.2022 a 17.02.2023, vyjadreniami účastníkov na pojednávaniach, ako aj ostatným obsahom spisového materiálu a zistil, že účastníci uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX v S., u oboch účastníkov sa jedná o prvé manželstvo. Z manželstva pochádza jedno dieťa, maloletá G., nar. XX.XX.XXXX. Uznesením č. k. 9P/62/2020-261 zo dňa 10.02.2021, právoplatným dňa 16.03.2021 súd konanie o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca s umiestnením maloletej do materskej školy a konanie o návrhu otca na nahradenie súhlasu matky s umiestnením maloletej do materskej školy zastavil. Uznesením č. k. 9P/66/2020-108 zo dňa 10.06.2021, právoplatným dňa 30.06.2021, súd konanie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu zastavil. Uznesením č. k. 8P/12/2023-73 zo dňa 27.02.2023 súd neodkladným opatrením uložil otcovi právo stretávať sa s maloletou každý páry kalendárny týždeň v roku od piatka od 16,00 hod. do pondelka nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa v roku do 08,00 hod., každý kalendárny týždeň v roku v stredu od 15,30 hod. do 19,00 hod., s tým, že v páry kalendárny týždeň v piatok si otec maloletú G. prevezme v predškolskom zariadení, ktoré maloletá

G. aktuálne navštevuje resp. bude navštevovať, v nepárny kalendárny týždeň v pondelok ju odovzdá matke na adrese svojho bydliska a každý kalendárny týždeň v stredu si otec maloletú G. prevezme v predškolskom zariadení, ktoré maloletá G. aktuálne navštevuje resp. bude navštevovať, odovzdá ju matke v mieste jej prechodného bydliska, vo zvyšku návrh matky zamietol. Uznesenie bolo napadnuté odvolaním. Uznesením č. k. 8P/131/2020-119 zo dňa 19.05.2022, právoplatným dňa 30.05.2022 tunajší súd konanie prerušil. Uznesením č. k. 8P/131/2020-128 zo dňa 07.02.2023 súd rozhodol o pokračovaní v konaní.

16. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že manželstvo účastníkov bolo spočiatku usporiadané a harmonické. Manželstvo manželvia uzatvorili z lásky, so zámerom udržať si ho po celý život. Následne sa prejavili rozdielne povahové črty manželov, rozdielne názory na dôležité životné otázky, komunikácia medzi manželmi bola náročná. Od pandemickej situácie manželvia prestali spolu komunikovať. Podstatným problémom bolo tiež umiestnenie maloletej do predškolského zariadenia, čo viedlo oboch rodičov k podaniu vzájomných návrhov na začatie konania o nahradenie súhlasu druhého rodiča s umiestnením maloletej do materskej školy. Súd uznesením č. k. 9P/62/2020-261 zo dňa 10.02.2021, právoplatným dňa 16.03.2021 konanie o oboch návrhoch z dôvodu späťvzatia zastavil, čo však neprinieslo zlepšenie vzťahov medzi manželmi. Postupom času sa citové väzby medzi účastníkmi narušili. Manželvia sa snažili riešiť manželskú krízu za pomoci psychologického poradenstva ako aj mediátora, avšak bezvýsledne. Mediačné konanie sa ani nepodarilo začať z dôvodu nezáujmu zo strany manžela. Manželvia od novembra 2022 nežijú v spoločnej domácnosti, intímne spolu nežijú asi 3 roky, hospodária samostatne. Manželka od podania svojho návrhu vo veci samej trvá na tom, aby súd manželstvo rozviedol. V priebehu konania manželvia síce spoločne navrhli súdu, aby konanie prerušil s tým, že sa pokúsia o uzavretie rodičovskej dohody a obnovenie manželského spolužitia, na základe čoho súd uznesením č. k. 8P/131/2020-119 zo dňa 19.05.2022, právoplatným dňa 30.05.2022 konanie prerušil, k obnove manželského spolužitia však nedošlo a podaním zo dňa 13.01.2023 navrhovateľka - manželka žiadala, aby súd v konaní vo veci pokračoval a manželstvo rozviedol. Manžel s rozvodom nesúhlasil, hoci si uvedomuje, že manželstvo funkčné nie je.

17. Súd zvažoval a vyhodnotil všetky vyjadrenia manželov, v priebehu konania dal manželom možnosť pracovať na obnove manželského spolužitia za pomoci psychologického poradenstva, čo manželvia využili. Za týmto účelom súd na zhodný návrh oboch manželov uznesením č. k. 8P/131/2020-119 zo dňa 19.05.2022, prerušil konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletej na čas po rozvode manželstva, avšak k obnoveniu manželského spolužitia nedošlo. Mediátor v liste zo dňa 18.11.2022 potvrdil, že k začatiu mediačného konania ani nedošlo z dôvodu nezáujmu zo strany manžela. Z potvrdenia o absolvovaní psychologického poradenstva zo dňa 04.02.2022 vyplýva, že partnerský vzťah medzi manželmi je zásadne odcudzený, pričom aj pre uzatvorenie rodičovskej dohody vo veci starostlivosti o maloletú psycholog odporučil pomoc tretej osoby, vzhľadom na dysfunkčnú komunikáciu manželov. Manželka naďalej žije s maloletou v Rakúsku, manžel v C.. Súd vníma, že manžel s rozvodom manželstva nesúhlasil, predovšetkým z dôvodu svojho náboženského presvedčenia. Počas celého konania prezentuje svoju snahu o obnovenie manželského spolužitia, absolvované psychologické poradenstvo však neprinieslo zlepšenie situácie, mediačné konanie nebolo začaté práve z dôvodu nezáujmu zo strany manžela. Na druhej strane je zrejmé, že manželstvo napriek pokusom o jeho záchranu dlhodobo neplní ani jednu zo svojich funkcií tak, ako to má na mysli Zákon o rodine a obaja manželvia zhodne uvádzajú, že manželstvo je nefunkčné. Zároveň je zrejmé, že manželka nemá záujem o obnovenie manželského spolužitia, či absolvovanie ďalšieho psychologického poradenstva. Bolo by v rozpore s jej právom na osobný život nútiť manželku zotrvať v preukázateľne nefunkčnom a už len formálnom manželskom zväzku. Udržiavanie takto nefunkčného manželstva by napokon nebolo ani v záujme maloletej, ktorá bývala častým svedkom manželských konfliktov.

18. Podľa § 18 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), manželvia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

19. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželvia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

20. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

21. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

22. Podľa § 23 os. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

23. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

24. Súd konštatuje, že účel manželstva vyplýva z jeho základných funkcií - funkcie biologickej, výchovnej, funkcie vzájomnej pomoci a hospodárskej funkcie. Súd mal za preukázané, že manželstvo účastníkov si neplní ani jednu z uvedených funkcií, ich manželstvo nevytvára prostredie vhodné na uspokojovanie citových a iných potrieb manželov a ani pre ich maloletú dcéru, keď účastníci spolu nežijú intímne a už ani v jednej domácnosti, neuspokojujú si vzájomne svoje emocionálne potreby, nie sú si vzájomne oporou. Účastníci si neposkytujú ani všestrannú vzájomnú pomoc, čím nie je naplnená ani ďalšia z funkcií manželstva. Naplnená nie je ani funkcia hospodárska, v zmysle ktorej sa manželia spoločne starajú o uspokojovanie potrieb rodiny, spoločne hospodária.

25. Z uvedeného vyplýva, že manželstvo účastníkov je len formálnym zväzkom, nemajúcim obsah, ktorý pre fungujúce manželstvo predpokladá Zákon o rodine. Vzhľadom k uvedenému dospel súd k záveru, že manželstvo účastníkov je vážne a trvalo narušené a vzhľadom k doterajšiemu konaniu účastníkov nie je ani predpoklad, že by manželstvo začalo plniť svoje funkcie. a že by manželia obnovili svoje spolužitie. Na základe týchto skutočností súd manželstvo účastníkov rozviedol a ako príčinu rozvratu manželských vzťahov ustálil vzájomné citové odcudzenie medzi manželmi a rozdielne očakávania manželov od manželského zväzku.

26. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

27. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

28. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

29. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

30. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

31. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

32. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku dieťaťa.

33. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práv a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

34. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

35. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

36. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

37. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

38. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

39. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

40. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

41. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

42. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

43. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

44. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

45. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

46. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

47. O úprave rodičovských práv a povinností k maloletetému dieťaťu účastníkov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 24 ods. 1, 3, 4, § 25 ods. 2 Zákona o rodine, keď schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej Eve. Súd pri jej schválení prihliadal na vek maloletej, jej citové väzby k oboj rodičom, stabilitu výchovného prostredia, jej vývojové potreby, pri súčasnom rešpektovaní práva maloletej na zachovanie rovnoprávneho a rovnocenného vzťahu k oboj rodičom.

48. Súd konštatuje, že matka sa o maloletú riadne stará, zabezpečuje jej zdravé rodinné prostredie, poskytuje sústavnú osobnú starostlivosť, pričom podporuje aj vzťah maloletej G. s jej otcom. Súd zároveň konštatuje, že ohľadne úpravy pomerov k maloletej G. sa obaja manželia dohodli a navrhli schváliť rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej sa maloletá G. zveruje do osobnej starostlivosti matky, nakoľko táto spôsobom svojho života dáva záruku, že osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletej. Súd súčasne konštatuje, že zverením dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov nie je dotknuté právo druhého z rodičov, teda všetky rodičovské práva a povinnosti k maloletej zostávajú zachované. Ide o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia len s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa.

49. Manželka, matka maloletej, v súčasnosti s maloletou žije v obci Z. - O. v Rakúsku, kde majú obe prechodný pobyt a kde je manželka súčasne zamestnaná ako lekár v miestnej nemocnici, s priemerným mesačným príjmom cca. 3000 Eur (+ 13. a 14. plat). Manželka zároveň poberá rodinné prídavky z Rakúska vo výške 86 Eur mesačne a rodičovský príspevok v sume 370 Eur. Okrem maloletej nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Mesačné náklady na bývanie činia 782,15 Eur, na maloletú 615 Eur a osobné výdavky navrhovateľky predstavujú sumu 609,47 Eur.

Manžel má takisto vysokoškolské vzdelanie, je štátnym zamestnancom, pracuje s príjmom cca. 2500 Eur mesačne netto. Ani jeden z rodičov nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Maloletá G. je s matkou v Rakúsku, v obci Z. - O., kde navštevuje predškolské zariadenie, v bezprostrednej blízkosti nemocnice, kde je matka zamestnaná. Maloletá si už na materskú školu zvykla. Je zdravá.

50. Pri ustálení výšky výživného pre maloletú Evu súd vychádzal zo zistených majetkových a príjmových pomerov oboj rodičov, zohľadnil osobnú starostlivosť matky o maloleté dieťa, vek maloletej, ktorá v súčasnosti navštevuje predškolské zariadenie, jej zdravotný stav, vývojové potreby, ako aj celkový vývoj životných nákladov. Súd sa aj v časti určenia vyživovacej povinnosti stotožnil s uzatvorenou rodičovskou dohodou, keď má za to, že rodičmi dohodnutá výška výživného v súčasnosti odráža potreby maloletej vzhľadom k jej veku a jej všestrannému rozvoju.

51. Súd preto po zhodnotení všetkých vyššie uvedených skutočností skonštatoval, že rodičmi uzavretá rodičovská dohoda je v záujme maloletej, zároveň je aj v súlade so Zákonom o rodine, preto ju s poukazom na vyššie uvedené citované zákonné ustanovenia schválil.

52. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku v časti výroku o schválení dohody rodičov odvolanie nie je prípustné podľa § 122 CMP.

Proti tomuto rozsudku v časti výroku o rozvode manželstva a v časti výroku o trovách konania možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 Civilného sporového poriadku.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 ods. 1 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela, môže do troch mesiacov po právoplatnosti výroku o rozvoďte, oznámiť orgánu štátnej správy poverenému vedením matriky, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak účastník konania nespĺní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.